

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 25, styczeń 2023 08:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 3126

Powiat Bielski położony jest na obszarze „Zielonych Płuc Polski”, w południowej części województwa podlaskiego. Od północy jego granice wyznacza dolina Górnej Narwi, zaś od wschodu graniczy z Puszcą Białowieską. Bliskość tak atrakcyjnych przyrodniczo miejsc sprawia, że oferta rekreacyjno-turystyczna powiatu jest wyjątkowo bogata. Dodatkowo i niebagatelny atut stanowi zróżnicowane dziedzictwo kulturowe i religijne, mające swój wyraz w różnorodności zabytków, obrzędów religijnych i miejscowych obyczajów.

fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim

Na terenie powiatu bielskiego położone są dwa miasta: Bielsk Podlaski i Brańsk oraz sześć gmin wiejskich: Bielsk Podlaski, Boćki, Brańsk, Orla, Rudka i Wyszki. Powiat bielski zamieszkuje blisko 53 tys. mieszkańców. Jego historia sięga wczesnego średniowiecza, ale pierwszym wymienionym w źródłach starostą bielskim był Pietko – w latach 30. XV w. Warto tu wspomnieć innego starostę bielskiego, hetmana koronnego Jana Klemensa Branickiego i jego żonę - Izabelę Branicką z domu Poniatowską, którym powiat zawdzięcza intensywny rozwój gospodarczy w XVIII w. Zanim jednak powstał powiat, rozwijały się tu jego dwa główne ośrodki miejskie, jakimi były Bielsk Podlaski oraz Brańsk.

Charakterystycznym miejscem w Bielsku Podlaskim jest Góra Zamkowa – miejsce pierwotnego grodu bielskiego, którego początek przypada na XII/XIII wiek. Góra ta wznosi się pomiędzy rzekami Białką i Lubką oraz jest sztucznym usypiskiem o wysokości siedmiu metrów. W obrębie grodu na górze stał drewniany zamek z siedzibą starosty oraz władz sądowych ziemskich i grodzkich, a nieopodal zamku znajdowała się cerkiew. W przeciągu wieków na zamku gościli: Władysław Jagiełło, Kazimierz Jagiellończyk, Zygmunt I Stary z królową Boną, Zygmunt II August.

Park Aleksandra Jagiellończyka w Bielsku Podlaskim, widok na Górę Zamkową (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. B.Komarzewski)

Z miejscem tym związana jest legenda o dzwonach, które biją pod zamkowym wzgórzem. W 1564 r. w Bielsku miał się odbyć sejm. Aby dla wszystkich starczyło miejsca, król Zygmunt August rozkazał przenieść na stare miasto cerkiew, stojącą dotychczas na wzgórzu zamkowym. Do zamku przybyli znamienici goście z Polski i Litwy. Już po zakończeniu obrad rozpętała się nad miastem gwałtowna burza. Pioruny były coraz bliżej, aż jeden uderzył w wysoką drewnianą wieżę wywołując pożar zamku. Na nic się zdały wysiłki mieszczan i posłów, by stłumić ogień. Król, który właśnie wracał z polowania, ujrzał ogromną lunę nad grodem. Zaczął nawet pomagać przy gaszeniu, niestety górny zamek spalił się doszczętnie. Ludzie, którzy z okolicznych wsi przyjechali na targ, zobaczyli tylko zgliszcza zamku, nigdzie jednak nie dostrzegli ani cerkwi, ani pogorzelska po niej. Zaczęli mówić, że świątynia zapadła się pod ziemię i tym samym uratowała się od ognia. Jeżeli ktoś w to nie wierzy, powinien przyłożyć ucho do ziemi, wtedy usłyszy dobiegające z głębi góry bicie dzwonów cerkiewnych. Najlepiej słychać to w noc Wielkiej Soboty, szczególnie wtedy, gdy Wielkanoc katolicka i prawosławna przypadają w tym samym terminie. Każdemu, kto bicie dzwonów usłyszy, spełnią się wszystkie marzenia.

Bielsk Podlaski wraz z Brańskiem, Drohiczyńnem i Surazem są to najstarsze miasta na Podlasiu. Oferują one wiele ciekawych obiektów zabytkowych do zwiedzania, jak choćby liczne świątynie katolickie i prawosławne, a obok nich słynną synagogę żydowską w Orli.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 25, styczeń 2023 08:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 3126

Synagoga w Orli (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. B.Komarzewski)

Orlańska synagoga była pierwotnie zborem kalwińskim, który Żydzi chcieli kupić od Radziwiłłów. Tak długo ich nachodzili, aż uzyskali zgodę, jednakże pod warunkiem zebrania w ciągu godziny zapłat w kwocie 10 tys. grosików. Żydzi warunek spełnili, tak więc budowla stała się ich własnością. Po latach upadku w czasie ostatniej wojny, nie udało się jej do końca odrestaurować. Doczekała się jedynie remontu dachu, ścian i elewacji. W jej pustym wnętrzu, na ścianach i sklepieniach widnieją liczne pozostałości barokowych malowideł przedstawiających motywy zwierzęce i roślinne.

Już samo miasto Bielsk Podlaski może poszczycić się licznymi zabytkami. Jednym z nich jest bielski ratusz. Zaprojektowany przez Jana Sękowskiego, został on wzniesiony w stylu późnobarokowym w latach 1778-1779 w miejscu XV-wiecznego drewnianego ratusza. Powstał z fundacji bielskich mieszczan oraz żony hetmana Jana Klemensa Branickiego, Izabeli. Obecnie w budynku ratusza mieści się oddział Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.

Ratusz z XVIII w. w Bielsku Podlaskim (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. J.Sawicka)

Najstarszą świątynią prawosławną w Bielsku Podlaskim jest cerkiew pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy. Wzniesiona została prawdopodobnie na zamku już w XI wieku. Na obecne miejsce przeniesiono ją w 1562 roku wraz z ciałem fundatorki, księżnej Wassy Michajłowny. Cerkiew słynie z cudownej ikony Bogarodzicy Hodigitrii, którą według tradycji ufundowała królowa Helena, żona Wielkiego Księcia Litewskiego Aleksandra Jagiellończyka, późniejszego króla.

Cerkiew pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy w Bielsku Podlaskim (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. J.Sawicka)

Wśród świątyń katolickich na szczególną uwagę zasługuje natomiast kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja. Stojący nieopodal bielskiego ratusza neoklasycystyczny kościół został ufundowany w 1794 roku przez Izabelę Branicką. Projektantem świątyni był Szymon Bogumił Zug, autor wielu budowli w Polsce, takich jak: pałac w Natolinie, Sala Kolumnowa w pałacu w Łańcucie czy kościół ewangelicko-augsburski w Warszawie. We wnętrzu kościoła zwraca uwagę obraz Matki Boskiej Nawiedzającej Elżbietę, autorstwa Sylwestra Augusta Mirysa, nadwornego malarza Branickich.

Kościół pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny i św. Mikołaja w Bielsku Podlaskim (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. J.Sawicka)

Wśród licznych zabytków tego regionu na szczególną uwagę zasługuje zabytkowy pałac Ossolińskich z XVIII wieku, położony w pięknym parku w Rudce. Stanowi jeden z nielicznych przykładów rezydencji magnackich w tej części Polski.

Pałac Ossolińskich w Rudce (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. J.Sawicka)

Pałac Ossolińskich w Rudce (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. J.Sawicka)

Pierwszy murowany dwór wznosił w tym miejscu w swoich dobrach Franciszek Maksymilian Ossoliński w 1718 r. Pierwotnie był to parterowy budynek na rzucie prostokąta, z dwoma skrzydłami zakończonymi okrągłymi basztami, zaokrąglonymi narożami od strony ogrodu i kolumnowym portykiem. Na przestrzeni trzystu lat był wielokrotnie przebudowywany i doświadczał dramatycznych dziejów kraju i regionu.

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 25, styczeń 2023 08:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 3126

Ostatnimi właścicielami majątku byli Franciszek Salezy Potocki i jego syn Ignacy, którzy w latach 1936-1939 dokonali kolejnej przebudowy pałacu. W okresie powojennym budowla nieco podupadła, ale w latach 1963-1970 przeprowadzono jej remont i rekonstrukcję według stanu sprzed 1937 roku. Od roku 1970 mieści się tu szkoła rolnicza, obecnie Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Krzysztofa Kluka w Rudce. Pałac wraz ze swym otoczeniem stanowi znaczącą atrakcję turystyczną. Wieś Rudka położona jest malowniczo na skraju dużego kompleksu leśnego, obfitującego w zasoby runa leśnego. Północną granicę gminy stanowi dolina rzeki Nurzec, bogata w faunę i florę, o niezaprzeczalnych walorach krajobrazowych. Kilka kilometrów stąd znajduje się kolejna atrakcja godna zainteresowania turystów – „Ziołowy Zakątek” w Korycinach, obiekt agroturystyczny prezentujący bogatą kulturę i tradycję tego regionu, dysponujący ogrodem botanicznym oraz oferujący sprzedaż ziół.

Unikatową w skali kraju jest również barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena, którą można podziwiać w Szczytach-Dzięciołowie. Autorem monumentu jest wybitny przedstawiciel lwowskiej szkoły rzeźby rokokowej Sebastian Fesinger. Według informacji z karty ewidencji zabytku rzeźba miała powstać w 1758 roku.

Barokowa rzeźba św. Jana Nepomucena w Szczytach-Dzięciołowie (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. P.Daniło)

Kamienny, wolno stojący monument usytuowany jest na terenie przycerkiewnym, ok. 50 m od muru ogrodzeniowego. Tworzywem figury jest wapień, postument wykonano zaś z piaskowca, a ogrodzenie ze stopu żelaza poddanego obróbce kowalskiej. Wysokość obiektu wynosi 385 cm, w tym wysokość postaci to 195 cm.

Prawdziwym bogactwem tego regionu jest natura. Na terenie powiatu położone są doliny dwóch większych rzek – Narwi i Nurca, wprost eksplodujące bogactwem przyrody. W swoim żywiole z pewnością poczują się tu wędkarze.

Nadnarwiański krajobraz (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. B.Komarzewski)

Jest tu mnóstwo dużych kompleksów leśnych, zachęcających do spacerów i jazdy rowerem, zbierania grzybów i owoców runa leśnego.

Uroczysko Osuszek, Las Pilicki, okolice Bielska Podlaskiego (fot. Archiwum Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim/fot. P.Daniło)

Dużo atrakcji znajdą tu dla siebie pasjonaci folkloru, kultury ludowej i regionalnej. W większych i mniejszych miejscowościach pełno jest także obiektów starej architektury, a niektóre zostały uratowane przed zniszczeniem i wyeksponowane dla zwiedzających. Warto zatem zajrzeć do Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach, pobliskiego „Ziołowego Zakątka” w Korycinach lub po prostu przejechać przez okoliczne wsie, w których pozostało jeszcze sporo architektonicznych skarbów. Koniecznie należy zapoznać się z zasobami bielskiego Muzeum Obojga Narodów, dysponującego eksponatami kultury materialnej tego ciekawego regionu oraz przyjrzeć się i przysłuchać twórczości takich regionalnych zespołów folklorystycznych, jak: „Podlaskie Kukułki”, „Małanka” czy „Wasiloczki” z Bielska Podlaskiego, „Klekociaki” z Bociek lub „Skowronki” z Brańska.

Ciekawostką jest fakt, że w 1981 roku reżyser Jerzy Hoffmann właśnie w Bielsku Podlaskim kręcił część scen do filmu pt. „Znachor”. Anna Dymna zagrała w nim Marysię Wilczurównę – przesłiczną sklepikarkę i córkę zaginionego ojca, adorowaną przez przystojnego hrabiego Leszka Czyńskiego (Tomasz

Warto zobaczyć: Powiat Bielski - wyjątkowe miejsce na mapie Podlasia

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 25, styczeń 2023 08:39

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 3126

Stockinger). Marysia handlowała w sklepie, który do dziś stoi koło bielskiego ratusza. Okolice Bielska ukazywały zaś polską wieś, gdzie nękanych chorobami ludzi leczył dotknięty amnezją profesor Rafał Wilczur (Jerzy Bińczycki).

Jesteś zainteresowany bezpłatną promocją swojego powiatu, miasta, gminy na naszym portalu? Prześlij nam materiał na mail: redakcja@wartowiedziec.pl